

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

T. van Vugt (JA21)
(d.d. 27 maart 2025)

Nummer
4226

Onderwerp
Werkgelegenheid in Zuid-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 25 maart vernamen wij dat Shell voornemens is chemieonderdelen in Moerdijk en Pernis (gedeeltelijk) te sluiten. Op 21 februari vernamen wij dat Chemours een productielijn stopt. En op 10 februari vernamen wij dat de provincie samen met de gemeente Rotterdam alarm slaat omdat de Rotterdamse haven krimpt. De Provincie Zuid-Holland is toezichthouder op naleving van o.a. milieuwetten en houdt in die hoedanigheid toezicht op deze bedrijven. Op de site van de Provincie Zuid Holland lezen wij dat "het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland gaat komende 4 jaren samenwerken aan een Krachtig Zuid-Holland. Dit is het motto van het Coalitieakkoord 2023-2027".

In het coalitieakkoord wordt de (Rotterdamse) haven en de haven-industrie een aantal maal benoemd. Helaas slechts op één keer na vallen de woorden "haven" en/of "industrie" in relatie tot milieu en duurzaamheid. Kennelijk is een "krachtig Zuid Holland" voor u niet synoniem met economisch sterkt, welvarend en/of veel werkgelegenheid.

Ondanks de ontkenning van het belang van een sterke economische positie en het bieden van voldoende werkgelegenheid en behorende welvaart in het coalitieakkoord lezen wij gelukkig in de door de Staten vastgestelde begroting voor 2025 toch nog iets over het belang van de haven en werkgelegenheid:

- "De provincie wil een economie die een bijdrage levert aan de brede welvaart voor alle Zuid-Hollanders. Ondernemerschap is belangrijk voor de economie. Ondernemers creëren de banen en bieden werkgelegenheid aan inwoners."*
- "Het Haven Industrieel Complex (HIC) in Rotterdam en omgeving is van groot belang voor de regionale en nationale economie en werkgelegenheid. Het vormt een onmisbare schakel in de transitie naar een nieuwe economie."*

Maar wat doet de provincie in het algemeen, en Gedeputeerde Staten in het bijzonder, actief aan het behouden van Zuid-Hollandse werkgelegenheid?

Hierover hebben wij de volgende vragen:

- 1. In het coalitieakkoord geeft u aan dat u krachtig gaat werken aan een economie die een bijdrage levert aan de brede welvaart voor alle Zuid-Hollanders. Ook geeft u aan dat ondernemerschap belangrijk is voor de economie en dat ondernemers banen creëren en werkgelegenheid bieden aan inwoners. Wat heeft u sinds 2023 gedaan om de werkgelegenheid in de Rotterdamse haven te bevorderen en van gaat u de komende jaren nog doen om de werkgelegenheid te bevorderen?*

Antwoord

De werkgelegenheid in de Rotterdamse Haven heeft zich positief ontwikkeld. De directe werkgelegenheid in de havensectoren van Rijnmond is tot en met 2023 gegroeid tot ruim 120.000 arbeidsplaatsen (bron: Rijnmond In Zicht). Daarnaast blijkt uit het recente Arbeidsmarktonderzoek HIC 2024 in opdracht van o.a. Deltalinqs en het Havenbedrijf Rotterdam (bron: SEOR 2024) dat het aantal openstaande vacatures ongeveer 6% van het werknemersbestand bedraagt. Dat komt neer op ruim 6.000 openstaande vacatures, waarvan twee derde moeilijk vervulbaar is (grotendeels in de techniek). Een meerderheid van de werkgevers in de Rotterdamse haven verwacht dat deze krapte op de arbeidsmarkt alleen maar verder zal toenemen.

De uitdaging is dus vooral om de ervaren krapte aan vakbekwame medewerkers aan te pakken. Daarvoor voert de provincie, samen met de Economic Board Zuid-Holland, de Human Capital Agenda Zuid-Holland 2.0 uit. Daarnaast draagt de provincie bij aan de uitvoering van het Just Transition Fund (JTF) Rijnmond dat zich richt op het ondersteunen van de energietransitie door innovatie. Door om- en bijscholing van werkenden in het HIC en ook het bevorderen van instroom van nieuwe medewerkers.

De provincie Zuid-Holland draagt actief bij aan het vestigingsklimaat voor bedrijven in en om de haven met regionale partners Deltalinqs, Haven Rotterdam, Economic Board en gemeente Rotterdam. Via een brandbrief¹ aan het kabinet laten wij zien wat er nodig is om op korte termijn stappen te zetten op weg naar een duurzame industrie. De samenwerking met de Rijksoverheid in het gebiedsproces voor NOVEX Haven geeft daar richting aan voor de langere termijn.

2. *Welk beleid voert de Provincie met betrekking tot werkgelegenheid en wat zijn de Kritische Prestatie Indicatoren in het algemeen en die voor de Rotterdamse haven in het bijzonder?*

Antwoord

Bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden hebben gezamenlijk de Groeiagenda Zuid-Holland opgesteld die richting geeft aan de inspanningen van die partijen voor de ontwikkeling van de Zuid-Hollandse economie en werkgelegenheid. Eén van de speerpunten daarin is het bevorderen van een productievere beroepsbevolking door o.a. bijscholing van 55.000 werknemers en flexwerkers en begeleiding naar toekomstbestendig werk van 10.000 mensen. Deze ambitie is nader uitgewerkt in de Human Capital Agenda Zuid-Holland 2.0 (HCA). Provinciale Staten is recent geïnformeerd over de stand van zaken van de uitvoering van deze agenda (kenmerk: PZH-2024-864503843), inclusief KPI's.

Met ondersteuning vanuit de HCA is in 2023 de Human Capital Coalitie Energietransitie (HCCE) in het HIC gestart. Hierin werken onderwijsinstellingen, Deltalinqs, gemeente Rotterdam en Havenbedrijf Rotterdam samen aan een passend arbeids- en onderwijsaanbod, om daarmee de energietransitie in het haven- en industriegebied van Rotterdam mogelijk te maken. De HCCE heeft subsidies ontvangen van het Europese Just Transition Fund en het Nationale Groei Fonds, waardoor in totaal ruim 25 miljoen euro is samengebracht. Deze middelen worden ingezet voor projecten op vijf verschillende gebieden die de arbeidsmarkt in de regio Rijnmond versterken en meer mensen aan het werk helpen (bron: Deltalinqs).

3. *Deelt u de conclusie van JA21 dat u kennelijk, uitgaande van het coalitieakkoord wat u krachtig uitvoering aan geeft, met betrekking tot de Rotterdamse haven duurzaamheid belangrijker vindt dan werkgelegenheid?*

Antwoord

Nee, omdat dat een schijntegenstelling is.

¹ [Brandbrief over investeringsklimaat Rotterdamse haven - EBZ | Economic Board Zuid-Holland](#)

4. *Zo niet, waarom niet?*

Antwoord

Gelet op strategische autonomie, wereldwijde economische ontwikkelingen richting verduurzaming (kijkend naar wat bedrijven doen, welke economische activiteiten groeien) én ons leefmilieu (zie Chemours) is het noodzaak de haven te helpen verduurzamen, juist om werkgelegenheid te behouden. Dat gaat niet vanzelf en niet zonder frictie, maar is wel noodzakelijk.

Duurzaamheid gaat dus niet koste van de werkgelegenheid. De inhoudelijke aard van het werk verandert wel. Daarom is o.a. de HCCE opgezet voor bijvoorbeeld het bevorderen van om- en bijscholing en promotie van werken in de haven. Zie verder het antwoord bij vraag 2.

5. *Heeft u in het kader van (verlies van) werkgelegenheid gesproken van de in de inleiding genoemde bedrijven?*

Antwoord

Naast contacten met individuele bedrijven wordt 2 à 3-jaarlijks het eerdergenoemde arbeidsmarktonderzoek onder bedrijven in het HIC uitgevoerd, zie ook het antwoord op vraag 1. Dit representatieve onderzoek geeft inzicht in arbeidsmarktontwikkelingen en hoe bedrijven daarop inspelen.

6. *Zo ja, wat zeiden deze bedrijven over het beleid van de Provincie en speelde dit een rol bij het vertrek en/of schrappen van banen?*

Antwoord

Gedeputeerde(n) brengen met regelmaat werkbezoeken aan bedrijven in en om het Haven- en Industrieel complex. Daarbij laten de bedrijven merken dat zij het als positief ervaren dat de provincie Zuid-Holland hun belang kenbaar maakt bij de landelijke politiek, en dat zij verschil merken in de aanzet tot benodigde oplossingen door de Rijksoverheid. De inzet is erop gericht dat de Voorjaarsnota 2025 een aantal gerichte en financiële oplossingen hiervoor biedt.

7. *Zo nee, waarom heeft u met deze bedrijven niet gesproken over werkgelegenheid?*

Antwoord

We spreken continu met bedrijven, vooral over concurrentievermogen. Die is bepalend voor werkgelegenheid, naast technologische veranderingen en het klaarstomen van de beroepsbevolking daarvoor (HCA). Wij spreken niet met bedrijven over hoe ze mensen aan het werk houden, er zijn tekorten, het gaat eerder om behoud, omscholing en werving van nieuw personeel. De aard van het werk verandert wel, zie het antwoord op vraag 2.

Den Haag, 22 april 2025

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff